

Warszawa, dnia 2 lutego 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 764/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Anita Jarzabek - Bocian

protokolant: protokolant sądowy - stażysta Renata Szczegot

przy udziale prokuratora Jerzego Kopeć

po rozpoznaniu dnia 2 lutego 2018 r.

sprawy S. M., syna Z. i L., ur. (...) w W.

oskarżonego o czyn z art. 157 § 1 kk w zb. z art. 160 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 14 kwietnia 2017 r. sygn. akt IV K 508/12

na mocy art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 5 kpk uchyła zaskarżony wyrok i umarza postępowanie karne wobec oskarżonego S. M.; zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie na rzecz adw. S. J. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej, w tym podatek VAT; wydatkami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 764/17

UZASADNIENIE

Nieprawomocnym wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2017r. w sprawie o sygn. akt IV K 508/12 Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie uznał oskarżonego S. M. za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu w kwietniu 2012 roku jednak nie później niż do dnia 29 kwietnia 2012 roku w mieszkaniu nr (...) przy ul. (...) w W., oblewając H. M. alkoholem, a następnie podpalając ją spowodował u niej naruszenie czynności narządu ciała oraz rozstrój zdrowia trwający dłużej niż 7 dni, przy czym działając w w/w. sposób naraził on pokrzywdzoną na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężki uszczerbek na zdrowiu tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję występku określonego w art. 157 § 1 k.k. w zb. z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie - na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. – warunkowo zawiesił na okres 4 lat tytułem próby. Nadto Sąd ten orzekł o dowodach rzeczowych i o kosztach sądowych.

Wyrok ten zaskarżony został - co do winy - przez obrońcę S. M.. W apelacji skarżący zarzucił obrazę przepisów postępowania karnego, która miała wpływ na treść wyroku tj. art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk, a także błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, że oskarżony dopuścił się popełnienia przypisanego mu czynu. Stawiając te zarzuty obrońca postulował o uniewinnienie oskarżonego ewentualnie przy przyjęciu, że zachodzi klauzula niekaralności z art. 160 § 4 kk o zmianę zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania przeciwko podsądnemu.

W toku postępowania odwoławczego, w dniu 1 lutego 2018r., na podstawie Zaświadczenia z Systemu Pesel 2 – Sad, Systemu Informatycznego Sądów przy Ministerstwie Sprawiedliwości uzyskano informację, że S. M. zmarł w dniu 9 listopada 2017r. (k.584).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 439 § 1 k.p.k. w razie wystąpienie jednej z tzw. bezwzględnych przesłanek odwoławczych, wyrok podlega uchyleniu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Jedną z takich przesłanek, wskazanych w art. punkcie 9 jest fakt, że oskarżony zmarł – co, zgodnie z art. 17 § 1 pkt. 5 k.p.k. nakazuje umorzenie postępowania w każdej jego fazie. „śmierć oskarżonego stanowi bezwzględną przesłankę procesową, skutkującą (...) niedopuszczalnością postępowania karnego. Jej stwierdzenie wymusza bądź to niewszczywanie procesu wobec sprawcy, który zmarł, bądź też umorzenie toczącego się postępowania wobec takiej osoby. Proces umarza się zatem w każdym jego stadium, w którym przesłanka ta zaistnieje, także po wydaniu wyroku, ale przed jego uprawomocnieniem.” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2013 r., sygn. akt III KK 147/13), a jedynie w sytuacji, gdyby sąd odwoławczy zmienił wyrok i uniewinnił oskarżonego z uwagi na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 k.p.k., to ujawnienie faktu śmierci oskarżonego w dacie orzeczenia tego sądu nie stanowiłoby powodu do uchylenia wyroku i umorzenia postępowania (art. 439 § 2 k.p.k.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2014 roku, sygn. akt V KK 321/14).

W realiach rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, iż wniosek obrońcy oskarżonego o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie podsądnego nie zasługiwał na uwzględnienie albowiem postawione w apelacji zarzuty są niezasadne, a argumentacja przedstawiona na ich poparcie stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi w tym zakresie ustaleniami Sądu Rejonowego. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznań pokrzywdzonej H. M., nie ma wątpliwości, iż zapalka, która wywołała zapalenie się cieczy, którą uprzednio oskarżony oblał pokrzywdzoną, została przez niego celowo rzucona w jej stronę. Takie działanie podsądnego wynika właśnie z opisu przedstawionego przez pokrzywdzoną, a zawartego w pierwszych jej zeznaniach, składanych najwcześniej po inkryminowanym wydarzeniu (k. 13v, 504). Tak też relacjonowała to zdarzenie zarówno podczas telefonicznego wezwania pomocy jak również wobec przybyłych na miejsce funkcjonariuszy Policji (k. 155, 9v, 481). Potwierdzeniem jest także dowód z opinii sądowo – lekarskiej opisujący mechanizm powstania oparzeń u pokrzywdzonej. Skarżący poddając w wątpliwość te ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy odwołuje się do jednego tylko fragmentu późniejszych zeznań pokrzywdzonej, w których faktycznie podała, iż „momentu podpalenia nie widziała” (k. 59, 504). Jednakże zestawienie jej dalszej relacji w opisanych zeznaniach także nie pozostawia wątpliwości, iż jej podpalenie nastąpiło w wyniku celowego działania oskarżonego. Skoro, bowiem po oblaniu wódką – nawet nie widząc momentu podpalenia - „szybko poczuła gorąco i ból na swoim ciele” to oczywistym i logicznym jest, iż źródło ognia nadeszło momentalnie, a to potwierdza jej pierwotną relację. Tym samym, Sąd I instancji trafnie odrzucił wyjaśnienia oskarżonego, jako całkowicie niewiarygodne, bo zmienne i stojące w sprzeczności ze zgromadzonym materiałem dowodowym, a szczegółowo opisanym w pisemnym uzasadnieniu sporządzonym przez Sąd Rejonowy, a dotyczące tego, iż pokrzywdzona zajęła się od „odruchowo” rzuconego przez niego niedopałka, ale nie w nią, lecz stertę śmieci i jej zapalenie się było następstwem tak zaproszonego ognia, a nastąpiło po znacznym upływie czasu. W żadnym także razie, a jak chciałby tego skarżący, w sprawie nie zachodziły podstawy do zastosowania klauzuli braku karalności określonej w art. 160 § 4 kk. Uchylenie przez sprawcę grożącego innemu człowiekowi niebezpieczeństwa oznacza przede wszystkim „przeniesienie” go z sytuacji bezpośrednio zagrażającej życiu lub zdrowiu, w jakiej się znalazł w wyniku czynu sprawcy, w stan, w którym jego życiu lub zdrowiu nie zagraża już jakiegokolwiek niebezpieczeństwo (por. Kodeks karny część szczególna, wyd. Becka, pod red. A. Wąska, str. 467). Jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy w okolicznościach rozpoznawanej sprawy oskarżony na wołanie pokrzywdzonej o pomoc ugasił ogień na jej ciele, ale działaniem tym nie zniwelował niebezpieczeństwa, jakie na nią sprawdził tylko ostateczne skutki tego działania. Sąd Okręgowy nie mógł, zatem wydać wyroku uniewinniającego, o co postulował obrońca oskarżonego.

Reasumując, w sytuacji procesowej mającej miejsce w przedmiotowej sprawie, wobec zaistnienia negatywnej przesłanki procesowej - śmierci oskarżonego, Sąd Okręgowy na mocy art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt

5 kpk uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego S. M.. Zasadził także od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie na rzecz adw. S. J. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej, w tym podatek VAT i wydatkami postępowania w sprawie obciążył Skarb Państwa.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.